



Odense Kommune

Enghaveskolens børnehave

Evaluering juni 2023.

INDHOLDSFORTEGNELSE

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING	2
Arbejdet med den pædagogiske læreplan.....	2
Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø.....	3
Inddragelse af forældrebestyrelsen	8
Det fremadrettede arbejde.....	8

MINISTERIETS SKABELON TIL EVALUERING

Arbejdet med den pædagogiske læreplan

”Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke dele af vores pædagogiske læringsmiljø har vi særligt haft fokus på over de sidste 2 år?

1. Et TEACCH inspireret læringsmiljø.
2. Sprog og kommunikation – et sprogligt læringsmiljø.
3. Læringskonferencer i en ”ny virkelighed” med færre børn i børnehaven og mindre understøttelse til opgaven fra tværfaglige samarbejdspartnere.

Hvordan har vi organiseret vores evalueringskultur?

Alle medarbejdere er på TEACCH kursus. I år har vi suppleret med et TEACCH oplæg på et temamøde. Læringsmiljøet drøftes kontinuerligt både mellem det pædagogiske personale, skolens specialvejledere, afdelingsleder, leder og vores tværfaglige samarbejdspartnere (logopæd. psykolog, terapeuter, samt ekstern supervisor).

TEACCH understøtter en kontinuerlig refleksion over læringsmiljøet og pædagogikken i dagligdagen. Det sikrer fælles viden, indsigt og tilgang for det pædagogiske personale. Der afholdes ugentlige teammøder, hvor pædagogerne gennem fælles sparring og refleksion justerer og tilpasser indsatser og aktiviteter, hvis der er behov for det ift. de enkelte børn og børnegruppen.

Aktuelt har 7 medarbejdere lige været på TEACCH kursus.

Børnehaven deltager også i udvalgte og relevante emner i skolens/skoleforvaltningens AP Møller projekt ”Mangfoldige læringsmiljøer” – under temaet ”Deltagelsesmuligheder for alle”.

PECS udbredes til alle medarbejdere gennem videndeling, kurser og sparring med logopæd og skolens kommunikationslærere. I år har to pædagoger været på PECS kursus, og deres viden skal sikre opkvalificering. Derudover vil de udarbejde oplæg til teammøder i børnehaven.

Vi evaluerer via selvevalueringer, tværfaglige evalueringer og med forældre på:

- Ugentlige teammøder for pædagogisk personale
- Årlige tværfaglige dage med deltagelse af alle relevante fagpersoner
- Læringskonferencer med forældre
- Netværksmøder
- Supervisioner
- Specialvejleder forløb og sparringer
- Com-For test og kommunikationsmøder vedr. PECS
- Temamøder med relevante emner og evalueringer/refleksioner
- Overleveringsmøder mellem institutioner, skole/børnehave
- Via observationer, tests, indsatsplaner og modeller som Isbjerg modellen, de 10 H'er, vækstmodellen og guiden.

Hvordan har vi arbejdet med vores lokale skriftlige læreplan?

På børnehavens team- og temamøder, på fælles udviklingsmøder med skoledelen og gennem deltagelse i projektet ”Mangfoldige læringsmiljøer” i Skoleforvaltningen.

Via refleksioner i personale- og ledergruppen, fælles og individuelle evalueringer samt i samarbejde med forældre for at sikre trivsel og udvikling.

Via metoder og modeller, se ovenfor.

Evaluering og dokumentation af elementer i det pædagogiske læringsmiljø

Den pædagogiske læreplan

- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.
- Som led i at kunne evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse kan der fokuseres på elementer i det pædagogiske læringsmiljø. På den ene side fx, hvordan børnesynet, børneperspektivet og arbejdet med dannelse kommer til udtryk i det daglige pædagogiske arbejde, og på den anden side eksempelvis:
 - Børnegruppens trivsel og læring
 - Børn i udsatte positioners trivsel og læring
 - Tosprogede børns trivsel og læring
 - Det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Fokus på enkelte elementer kan bidrage til at kvalificere evalueringen af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 51**Hvad var formålet med den evaluering, vi gennemførte?**

Gennem systematik følges det enkelte barns udvikling og trivsel.

Børnenes fælles aktiviteter tilpasses og evalueres ugentligt på teammøder og nogle gange dagligt i børnehaven, da vi har et stort fokus på samspil og gensidighed, så børnene øves og udvikler ”øje” for andre.

Nedlæggelsen af én af børnehavens tre børnehavegrupper pr. 1. august 2023 betyder en nødvendig ændring i organiseringen af børnehavens tilbud. Ændringen betyder, at vi desværre ikke har mulighed for deltagelse af både psykolog og logopæd til alle læringskonferencer som hidtil.

På læringskonferencerne med forældre har vi evalueret og reflekteret over hvordan vi kan sikre kvalificeret viden vedr. barnets kognitive og kommunikative udvikling.

Dette arbejde vil fortsætte i de kommende år, hvor børnene i én børnehavegruppe vil flyttes til de to øvrige grupper, når de kommende skolebørn begynder i skole.

Formålet er hele tiden at arbejde professionelt med børnenes trivsel og læring.

Hvilken pædagogisk dokumentation har vi indsamlet i arbejdet med den gennemførte evaluering?

Lærings- og udviklingsbeskrivelser, beskrivelser af udviklingsområder til tværfaglige dage, tests, indsatsplaner, de 10 Hér, Isbjergmodel og vækstmodel.

Hvad lærte vi om sammenhængen mellem vores pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse?**Hvilke ændringer og/eller justeringer af praksis gav evalueringen anledning til?****Et TEACCH inspireret læringsmiljø**

Et fagligt blik for børnene og deres særlige forudsætninger. Børnene kan have vanskeligt ved naturligt at anvende erfaringer i lege, aktiviteter og rutiner, og ser ikke nødvendigvis sig selv som en del af en større sammenhæng og et fællesskab. Gennem individuelt tilpasset pædagogik og indsats understøttes hvert barns unikke personlighed og deres evner udvikles ift. at indgå i små fællesskaber med voksne og andre børn.

Vi arbejder både med individuelle mål for det enkelte barn fx at kunne lave turtagning og lege små lege med en voksen for dernæst at kunne lave turtagning/lege med et andet barn. Derudover arbejdes der med fælles mål for lege og aktiviteter i børnegrupperne fx gennem sanglege, cykel/motoriske lege, spillegrupper mm.

Det fysiske læringsmiljø i børnehaven er vedvarende i fokus og må evalueres, justeres og kvalificeres for at understøtte trivsel og læringsmiljø for både det enkelte barn, stuen og børnegruppen. Rammerne, strukturen og tilgangen tilpasses børnenes fælles udfordringer som fx afvigelser indenfor socialt samspil, forestillingsevne, kommunikation/social kommunikation samt mere sansemotoriske udfordringer.

De fysiske rammer tænkes ind i en TEACCH inspireret pædagogik. Det er tydeligt, at det giver børnene tryghed og forudsigelighed, når de kan se, hvor de skal være fysisk via indretningen og deres individuelle visuelle skema. De kan se, hvad der forventes, at de kan/skal lave på det pågældende sted. Læringsmiljøet på stuerne er organiseret efter tydelige markører og visualiseringen er særlig vigtig.

Der er indrettet legeområder ift. hvor børnene kan lege med biler, toge, dukker, køkken mm.

Legeområderne tilpasses og udskiftes både efter børnenes interesser og de temaer, som der arbejdes med på stuen og med børnene.

Det skal være tydeligt for børnene, hvad der forventes af dem og hvor de kan være og lege med det de ønsker fx hvornår arbejdes selvstændigt med opgaver og hvornår øver/træner/leger vi nye færdigheder og kompetencer.

Rutiner og visualisering af dagen understøtter børnene til at kende dagens rytme og aktiviteter.

De fleste af børnene har behov for hjælp til at energiforvalte dagen og dermed undgå at blive overvældet og ”overloadet”, hvorfor der også tilbydes små mindre pauser i løbet af dagen.

Sprog og kommunikation – et sproglig læringsmiljø

Når barnet visiteres til børnehaven, kortlægges barnets sproglige kompetencer i samarbejde med logopæd og på baggrund af udredningsmaterialet fra indstillingen. Vi er undersøgende på, om der fx er verbale ord, enkelte lyde og ord, korte og/eller længere sætninger, fraser, ekko tale, kan barnet have øjenkontakt med os, bruger barnet nogle indirekte metoder fx tager den voksnes hånd og viser behov ved kropssprog/gestik.

Børnene Com-For testes ca. 3 måneder efter opstart, og testen kan gentages senere, hvis det er nødvendigt. Com-For testen er en test særlig udviklet til personer med autisme og udviklingshæmning. Testen afdækker på hvilket niveau kommunikation er meningsgivende for det enkelte barn. I samarbejde med logopæd arbejdes med og evalueres på faserne og børnenes kommunikative udvikling.

Pædagogerne arbejder med kreative, alternative og supplerende kommunikation og mulige redskaber for at understøtte sprogudviklingen hos det enkelte barn og i børnegruppen.

De fleste børn i børnehaven præsenteres for PECS – (The Picture Exchange Communication System). En kommunikationsmetode der understøtter og styrker den kommunikative udvikling for børn med autisme. Børnene arbejder individuelt ud fra de seks faser, og efterhånden kan PECS benyttes i flere og flere af dagens rutiner, aktiviteter og lege.

PECS udbredes til alle medarbejdere gennem videndeling, kurser og sparring med logopæd og skolens kommunikationslærere. I år har to pædagoger været på PECS kursus, og deres viden og opkvalificering deles på et teammøde i børnehaven, og vi evaluerer på arbejdet med børnene.

Et eksempel

Mille forbinder ”at komme på gåtur” med en klapvogn og bliver meget frustreret, når klapvognsturen ikke følger en vant rute. Dette øves ved et foto af en gåtur eller en klapvognstur, og dernæst et foto af, hvor turen går hen.

Mille har sjældent øjenkontakt med andre, men kan blive optaget af at se på den voksne og have øjenkontakt, når den voksne fx synger for hende eller sidder overfor hende og træner PECS.

Mille kan sige enkelte ord på arabisk, spansk, dansk og engelsk, men bruger oftest engelske ord i børnehaven. Hun synger, nynner og pludrer meget. Hun synger fx ABC-sang eller ”Hjulene på bussen”. Mille er begyndt at sige ordene ”toilet” og ”skema”. De verbale ord er forbundet med en konkret kontekst og øves igen og igen i børnehaven.

Når Mille ikke har verbale ord for det hun gerne vil, fortæller hun det nonverbalt ved at vise det.

Når hun gerne vil udenfor og går ud i garderoben og tage skoene frem eller når hun gerne vil lege med noget andet legetøj, går hun hen til et legeskabet og viser hvad hun gerne vil lege med. Det er sjældent Mille reagerer, når man siger hendes navn eller kalder på hende. Den voksne skal helt tæt på fysisk og få hendes opmærksomhed ved at vise skemakort for hvad Mille nu skal fx at spise, få skiftet ble, sove til middag eller andet.

Mille kan være sammen med de andre børn, men hun er ikke optaget af dem. Mille er optaget af det legetøj de har og ofte bruges det fælles tredje og interesser til at danne mulighed for kontakt børnene imellem. Der øves dagligt opmærksomhed gennem turtagningslege med voksne og børn.

Milles kommunikative udvikling trænes og udvikles gennem PECS. Mille mestrer fase to og er på vej mod fase tre.

Sprog og kommunikation – et sproglig læringsmiljø

Når barnet visiteres til børnehaven, kortlægges barnets sproglige kompetencer i samarbejde med logopæd og på baggrund af udredningsmaterialet fra indstillingen. Vi er undersøgende på, om der fx er verbale ord, enkelte lyde og ord, korte og/eller længere sætninger, fraser, ekko tale, kan barnet have øjenkontakt med os, bruger barnet nogle indirekte metoder fx tager den voksnes hånd og viser behov ved kropssprog/gestik.

Børnene Com-For testes ca. 3 måneder efter opstart, og testen kan gentages senere, hvis det er nødvendigt. Com-For testen er en test særlig udviklet til personer med autisme og udviklingshæmning. Testen afdækker på hvilket niveau kommunikation er meningsgivende for det enkelte barn. I samarbejde med logopæd arbejdes med og evalueres på faserne og børnenes kommunikative udvikling.

Pædagogerne arbejder med kreative, alternative og supplerende kommunikation og mulige redskaber for at understøtte sprogudviklingen hos det enkelte barn og i børnegruppen.

De fleste børn i børnehaven præsenteres for PECS – (The Picture Exchange Communication System). En kommunikationsmetode der understøtter og styrker den kommunikative udvikling for børn med autisme. Børnene arbejder individuelt ud fra de seks faser, og efterhånden kan PECS benyttes i flere og flere af dagens rutiner, aktiviteter og lege.

PECS udbredes til alle medarbejdere gennem videndeling, kurser og sparring med logopæd og skolens kommunikationslærere. I år har to pædagoger været på PECS kursus, og deres viden og opkvalificering deles på et teammøde i børnehaven, og vi evaluerer på arbejdet med børnene.

Et eksempel

Mille forbinder ”at komme på gåtur” med en klapvogn og bliver meget frustreret, når klapvognsturen ikke følger en vant rute. Dette øves ved et foto af en gåtur eller en klapvognstur, og dernæst et foto af, hvor turen går hen.

Mille har sjældent øjenkontakt med andre, men kan blive optaget af at se på den voksne og have øjenkontakt, når den voksne fx synger for hende eller sidder overfor hende og træner PECS.

Mille kan sige enkelte ord på arabisk, spansk, dansk og engelsk, men bruger oftest engelske ord i børnehaven. Hun synger, nynner og pludrer meget. Hun synger fx ABC-sang eller ”Hjulene på bussen”. Mille er begyndt at sige ordene ”toilet” og ”skema”. De verbale ord er forbundet med en konkret kontekst og øves igen og igen i børnehaven.

Når Mille ikke har verbale ord for det hun gerne vil, fortæller hun det nonverbalt ved at vise det.

Når hun gerne vil udenfor og går ud i garderoben og tage skoene frem eller når hun gerne vil lege med noget andet legetøj, går hun hen til et legeskabet og viser hvad hun gerne vil lege med. Det er sjældent Mille reagerer, når man siger hendes navn eller kalder på hende. Den voksne skal helt tæt på fysisk og få hendes opmærksomhed ved at vise skemakort for hvad Mille nu skal fx at spise, få skiftet ble, sove til middag eller andet.

Mille kan være sammen med de andre børn, men hun er ikke optaget af dem. Mille er optaget af det legetøj de har og ofte bruges det fælles tredje og interesser til at danne mulighed for kontakt børnene imellem. Der øves dagligt opmærksomhed gennem turtagningslege med voksne og børn.

Milles kommunikative udvikling trænes og udvikles gennem PECS. Mille mestrer fase to og er på vej mod fase tre.

Inddragelse af forældrebestyrelsen

"Forældrebestyrelsen i kommunale, selvejende og udliciterede daginstitutioner skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan.

Forældrebestyrelsen for den kommunale dagpleje skal inddrages i udarbejdelsen og evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 52)

Hvordan har vi inddraget forældrebestyrelsen i evalueringen af den pædagogiske læreplan?

Der er en fælles bestyrelse for skole og børnehavedelen.
Skoleleder og børnehavens personale er repræsenteret i bestyrelsen.
Afdelingsleder for børnehaven har deltaget i udvalgte møder med relevante emner fra børnehaven.

Det fremadrettede arbejde

"En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale." (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 50-51)

Hvilke områder af vores pædagogiske læringsmiljø vil vi fremadrettet sætte mere fokus på?

Fortsat temaer som i denne evaluering samt et ekstra fokus på det tværfaglige samarbejde – særligt læringskonferencerne.

Hvordan vil vi justere organiseringen af vores evalueringskultur?

Sikre systematik og opfølgning på teammøder og øvrige møder.
Fortsat arbejde med indsatsplaner og andre metoder/modeller til opfølgning, evaluering og opkvalificering af læringsmiljøerne.

Hvordan har eller vil vi på baggrund af denne evaluering ændre og/eller justere vores skriftlige pædagogiske læreplan?

Der vil i 2024/25, afhængig af antal af visitationer til børnehaven og de politiske beslutninger i Odense kommune for vores område, blive udarbejdet ny gældende og opdateret styrket pædagogisk læreplan.